

בס"ד. ר"ד* שמחת תורה (לפנות בוקר), ה'תשכ"ג.

בלתי מוגה

[לאחר סיום ההקפות וסעודת יו"ט, לפנות בוקר, נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א לביהכנ"ס, וחילק משקה בידו הק' לכל אלו שמקבלים על עצמם הוספה בלימוד החסידות, ולימד את הניגון "סטאָו יאָ פֿיטו".

ובשעה שלימד את הניגון אמר:]

ניגון זה שמעו חסידים באוקריינא מפי אנשים פשוטים, ולפי דרך הבעש"ט (לנצל כל הזדמנות לעניני קדושה!) — "תרגמו" אותו לעבודת ה'.

הניגון הי' מושר לרוב בזמני שמחה וכן בשמחת-תורה, ונשמע בו חשבון הנפש: הן שרויים אנו כבר בעיצומו של שמחת-תורה, כשמאחורינו העבודה של חודש אלול, ימי הסליחות, ראש-השנה, עשרת ימי תשובה, יום-הכפורים, ד' ימים שבין יוהכ"פ לסוכות, ימי הסוכות ושמיני-עצרת; ולמרות זאת מתברר שטרם תוקנו ענינים נפשיים מסויימים, ובכללם ענינים של עיקר.

חשבון כזה מביא את הצורך ב"יין המשכר", במובנו הפנימי הנדרש בתורת החסידות. לפי הנאמר בתורה-אור (לאדמו"ר הזקן)², מצויים שני סוגי יין — "יין המשמח" ו"יין המשכר", ותוכנם הרוחני הוא כדלהלן: משמעותו של ה"יין המשמח" היא ההתבוננות בגדולת ה', המעוררת רגשי אהבה לה' החבויים במעמקי הנפש של כל אחד מישראל (דוגמת היין החבוי בענביו), ומביאה לשמחה בה'.

אך כשהתבוננות זו אינה מועילה — יש להשתמש ב"יין המשכר", להשקות ולהביא לידי "שכרות" את הנפש הבהמית המפריעה, לצאת מן ההגבלות החיצוניות. דבר זה בא ע"י התבוננות במצבו הנפשי, בחינת "מיצר", בו הוא נתון, אם זה "מיצר" החטאים או "מיצר" של אי התקרבות אל מרחב העצמות, שורש נשמות ישראל, ומתוך כך הוא בא לתשובה של העדר מדידות והגבלות.

* נדפס גם ב"בטאון חב"ד" חוברת כא (127). וש"נ.
ע' 23 ואילך. (2) ראה מקץ לא, א ואילך. וראה גם ויחי
(1) ראה שיחת ליל שמח"ת ס"ח (לעיל ע' מו, ב ואילך.

"יש צורך לדעת כיצד לבלות" ("טרעבאָ זנאַטי יאָק גוליאַטי") —
להשתמש ב"יין המשכר", וכן "יש צורך לדעת כיצד לשוחח" ("טרעבאָ
זנאַטי יאָק ברעכאַטי") — לנצל את ההתבוננות בשיחות ומעשי יום-יום.
[וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א: זוהי נקודת הביאור של הניגון,
ובאריכות ידובר בזה מחרי³].

3) ראה שיחת יום שמח"ת ס"ז ואילך (לקמן ע' 160 ואילך).